

Kunnanhallituksen 19.12.2023 (§ 223) hyväksymän vuoden 2024 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnanhallitukselle sekä valtuustolle raportoidaan taloudesta ja toiminnasta neljännesvuosittain. Edellytykset talouden seurannalle luo ajantasainen kirjanpito. Kunnan kokonaistalouden hallinta edellyttää, että toimielimet suunnittelevat toimintansa niin, että toimialalle valtuuston osoittamat tuloarviot toteutuvat ja määrärahat riittävät. Sitovuustaso käyttötalousosassa valtuustoon nähden on ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen erotus (netto) toimialoittain. Tuloslaskelmaosan sitovuustaso on rahoitustulojen ja –menojen erotus (netto) koko kunnan tasolla sekä verotulot ja valtionosuudet. Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainauksen, lainakannan sekä oman pääoman muutokset. Investointien määrärahat ovat käyttömaisyryhmittäin sitovia valtuustoon nähden (netto, TA-kirja s.29). Talousarvion sitovuustasot on esitetty vuoden 2024 talousarviokirjassa (s. 20–21).

Neljännesvuosisikatsauksissa ilmoitetaan olennaiset toiminnan ja talouden tapahtumat, jotka heijastuvat erityisesti talouteen. Neljännesvuosisikatsauksissa kerrotaan myös toimialojen talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä annetaan tietoa muun muassa verotulojen, työllisyyden, väkiluvun sekä sairauspoissaolojen kehityksestä.

Aikaväliltä tammi-maaliskuu talouden toteutuminen raportoidaan kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle toimialoittain käyttötalouden osalta, investointien toteuma koko kunnan tasolla sekä toimialojen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi esitetään mahdolliset merkittävät poikkeamat määrärahojen käytössä ja poikkeamien syyt.

Käyttötalouden toteutuminen tuloslaskelman mukaan

Toimintatuotot

Käyttötalouden toimintatuotot toteutuivat tammi-maaliskuussa kokonaisuudessaan 24,4 %:n tasolla vuoden 2024 talousarvioon nähden ollen yhteensä noin 1,1 milj. euroa. Kumulatiivisesti talousarviota ollaan jäljessä n. 27 000 euroa toimintatuottojen osalta. Myyntituottojen toteuma on 19,6 %, maksutuottojen 22,1 %, tukien ja avustusten 49,8 % ja muiden toimintatuottojen 25,4 %. Tukien ja avustusten suuri määrä johtuu siitä, että vuodelta 2023 on jaksotettu hanketuottoja vuodelle 2024. Myös tammi-maaliskuussa 2024 kunnalle maksetut hanketuotot näkyvät osittain luvuissa, vaikka hanke kestäisikin koko vuoden. Olennaiset hanketuotot on pyritty kuitenkin jaksottamaan.

Toimintakulut

Käyttötalouden toimintakulut toteutuivat 24 %:sti ollen yhteensä noin -5 milj. euroa. Toimintakulut alittavat noin 199 000 eurolla talousarvion tason 1-3/2024. Henkilöstökuluja kertyi tammi-maaliskuussa -2,8 milj. euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 23,6 %:a eli alle 25 %:a talousarvion kokonaissummasta. Henkilöstökulut alittivat kumulatiivisen talousarvion noin 163 000 eurolla. Alitus johtuu siitä, että lomarahat maksetaan heinäkuussa, eivätkä myöskään kunta-alan kesäkuussa voimaantulevat

palkankorotukset ole vielä mukana alkuvuoden luvuissa. Henkilöstökulut uhkaavat ylittyä erityisesti varhaiskasvatuksen toimintayksikön osalta. Henkilöstökulujen kasvu 1-3/2024 on vuoden takaisesta +7,1 %:a ja -189 000 euroa.

Palvelujen ostojen toteuma oli -1,3 milj. euroa (toteuma-% 25,3), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden -0,7 milj. euroa (27,7 %) ja avustusten -0,1 milj. euroa (11,6 %). Muiden toimintakulujen toteuma oli -0,1 miljoonaa euroa (17,2 %). Talousarvio siis ylittyy alkuvuonna kumulatiivisesti palvelujen ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakatteen toteuma oli 23,9 %:a talousarviosta. Toimintakate oli 1-3/2024 noin -3,9 milj. euroa. Toimintakate heikkeni vuoden takaisesta peräti 19,2 %:lla (-3,3 milj. euroa 1-3/2023), mikä on noin -0,6 milj. euroa. Toimintakatteen heikkenemiseen vaikutti sekä tuottojen väheneminen että kulujen kasvu vertailukaudesta.

Tulorahoitus

Verotulojen toteutumaprosentti on 24,1 %:a koko vuoden talousarviosta. Verotuloja kertyi noin 3,5 milj. euroa. Kunnan tuloveron toteuma tammi-maaliskuussa on 27,3 %:a (n. 3 milj. euroa). Yhteisöverotuoton toteuma puolestaan oli peräti 38,1 prosenttia (n. 0,4 milj. euroa). Kunnallis- ja yhteisöverotuotot toteutuivat siis alkuvuonna positiivisesti talousarvioon nähden.

Kaikkiaan verotuloja kertyi 1-3/2024 kuitenkin lähes 1,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, johtuen niin sanotun ”verohännän” poistumisesta kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnat saivat vielä tammi-helmikuussa 2023 verotilityksiä aiemmilla, suuremmille veroprosenteilla ja jako-osuuksilla (ennen sote-uudistuksen voimaantuloa olleet jako-osuudet). Vertailuvuoden verotuotot olivat siis tästä poikkeuksellisesta kertaluonteisesta erästä johtuen tavallista korkeammat.

Kiinteistöveron toteuma jäi tammi-maaliskuussa ainoastaan 5,6 %:iin (0,2 milj. euroa) koko vuoden talousarvioon nähden, johtuen kiinteistöveron maksujen epätasaisesta jaksottumisesta vuoden aikana. Kiinteistöverotuoton odotetaan kuitenkin kertyvän talousarvion mukaisesti koko vuoden 2024 osalta.

Valtionosuuksia kertyi muutetun talousarvion mukaisesti yhteensä 0,9 milj. euroa. Valtionosuuksien toteuma-% oli 24,5 talousarvioon nähden ja ero tasaiseen toteumaan (25 %) johtuu siitä, ettei KV:n 5.2.2024 (§ 7) hyväksymää määrärahamuutosta vuodelle 2024 ole syötetty vielä talousjärjestelmään. Valtionosuuksia kertyi reilut 0,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän (-13,2 %).

Vuosikate ja poistot

Vuosikatteen toteuma on maaliskuun lopussa 24,3 %:a ollen vajaat 0,6 milj. euroa. Koko vuoden vuosikatteenksi on arvioitu talousarviossa 2024 vajaat 2,3 milj. euroa. Alkuvuoden suunnitelman mukaiset poistot ovat toteutuneet 25,5 prosenttisesti koko vuoden talousarvioon nähden ollen yhteensä noin -0,7 milj. euroa. Vuosikate ei riittänyt täysin kattamaan poistoja ja tilikauden tulokseksi muodostuu 1-3/2024 noin -0,1 milj. euroa. Poistoeron vähennyksen (n. +78 000 euroa) jälkeen tilikauden alijäämäksi

muodostuu 1–3/2024 ajanjaksolla noin -45 000 euroa. Talousarvion 2024 mukainen alijäämä koko vuodelle 2024 on noin -71 000 euroa.

Rahoitusasema ja investoinnit

Uutta pitkäaikaista tai lyhytaikaista lainaa ei ole nostettu 1–3/2024. Nykyisiä lainoja on lyhennetty reilulla 0,3 milj. eurolla. Kunnan lainamäärä maaliskuun lopussa on noin 6,5 milj. euroa, mikä on 1 029 euroa/asukas. Rahavarat kasvoivat 1–3/2024 aikana noin 0,1 milj. ja olivat 31.3. yhteensä noin 4,4 milj. euroa (sis. likvidoitavat rahoitusarvopaperit). Maksuvalmius säilyi hyvänä alkuvuonna, mihin osaltaan vaikutti investointimenojen pienuus (-0,3 milj. euroa). Toteutuneita investointimenoja on lueteltu tarkemmin varsinaisessa osavuosikatsauksessa (liitteenä).

Toiminnalliset tavoitteet

Toimialojen talousarvion 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on kuvattu osavuosikatsauksessa, joka on liitteenä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen alkuvuonna ja arvio koko vuoden tavoitteen toteutumisesta on kuvattu eri väreillä toteutumisasteen ja/tai toteutumisarvion mukaan.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 76 §
Valmistelija	Markus Jaakkola, talousjohtaja p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi
Esitys	Kunnanjohtaja Pauliina Pikka Kunnanhallitus päättää merkitä osavuosikatsauksen 1.1.-31.3.2024 tiedokseen ja antaa sen tiedoksi myös kunnanvaltuustolle, elinvoimalautakunnalle, sivistyslautakunnalle, tekniselle lautakunnalle, rakennus- ja ympäristöjaostolle sekä tarkastuslautakunnalle.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
KV 10.06.2024 § 31 111/02.02.02/2024	Liitteenä osavuosikatsaus 1.1.-31.3.2024.
Esitys	Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto päättää merkitä osavuosikatsauksen 1.1.-31.3.2024 tiedokseen.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.